

סדר

נְסִיעַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב

סדר נסיעת רבנו הקדוש אור שבעת הימים, מהנא ורפנא רבי ישראל בעל שם טוב, וזכותו הגן עלינו ועל כל ישראל, לארצנו הקדושה, שלא סגם נסיעה זאת, וגדל הנסים והנפלאות שארעו עמו בעת הנסיעה, ואשר דרכם של אנשי שלומנו חסידי ברסלב לספר את סדר השתלשלות המאורעות ביום אחרון של פסח

בפי ששמענו וקבלנו מפה קדשו של
מֶרֶן מוֹהֲרָא"ש זי"ע

בְּיָמֵים אַחֲרֹנִים שֶׁל חַג הַפֶּסַח

תוכו רצוף אהבה שיטת מורנו הבעל שם טוב בגלוי האמונה והשנחה פרטית, וסדר פרסומו בעולם וההתנגדות שהיתה עליו, ותשוקתו לחונן עפר ארץ הקדושה ולהפגש שם עם האור החיים הקדוש, והיותו בעיר איסטנבול כליל הפדר, והמשכת ישועה לכלל ישראל שם ופקידת עקרות לפרט, ונסיעתו חזרה מחמת שמהשמים מעכבים, וסדר הנהגתו בהסתלקות המוחין, ורמזי רמזים בעבודת השם שלומדים מכל זה.

יצא לאור ערב פסח תשע"ה
על ידי תלמידי מתיבתא /היכל הקדש/ חסידי ברסלב
עיר הקדש ירושלים תוכב"א

הַפֶּתַח לְהַשִּׁיג אֶת הַקּוֹנְטֵרַס הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סִפְרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהַר"ן מִבְּרֶסֶלְב זי"ע
וְסִפְרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

בְּבִנְיָאֵל עִיר בְּרֶסֶלְב

גָּלִיל.

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית

מְתִיבְתָא הַיְכָל הַקְּדוֹשׁ

Mesifta Heichal Hakodesh

Brooklyn N.Y

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע באמצעות הדוא"ל
breslovinternational@gmail.com

יָמִים אַחֲרוֹנִים שֶׁל חַג הַפֶּסַח

סֵדֶר

נְסִיעַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל

כְּפִי הַנִּסְחָה הַמְּקַבֵּל אֶצֶל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, כְּפִי שֶׁקִּבְּלָנוּ וְשָׁמַעְנוּ מִפֶּה קִדְשׁוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש ז"ל, בְּעֵת שֶׁבָּתוּ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְּקָרִים בְּעִרְיַת הַשְּׁלֶחַן הַמְּתוֹרֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', לְכַבֹּד הַיּוֹם טוֹב הַקִּדּוּשׁ דְּאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח רַבּוֹת בַּשָּׁנִים.

הַמְּקוֹר לְסַפּוֹר הַקִּדּוּשׁ הַזֶּה וּמַעֲלָתוֹ

מוֹהֲרָא"ש ז"ל אָמַר, שֶׁסַּפּוֹר נְסִיעַתוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקִּדּוּשׁ, זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ, שֶׁנִּסְעֵה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הוּא סַפּוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, כִּי הָיָה לוֹ בְּדֶרֶךְ נְסִים גְּדוֹלִים, וְנוֹהֲגִים כָּל יוֹצְאֵי חֻלְצִיו לְסַפֵּר אֶת הַסַּפּוֹר הַזֶּה בְּחוּץ לְאַרְץ - בְּאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל - בַּשְּׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח בַּשְּׁעֵת הַסַּעֲדָה שְׁעוֹרְכִים לְפָנֹת עָרֵב הַנִּקְרָאת "סַעֲדַת הַמְּשִׁיחַ", או "סַעֲדַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב". כִּי אָז בְּיָמֵים אַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח נִצַּל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקִּדּוּשׁ זי"ע מִמּוֹת לַחַיִּים. וַיַּעַן שְׂרַבְנוּ ז"ל, נִכְדַּד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב

הקדוש זי"ע, לכן רגילים אנשי שלומנו לספר את הספור גם כן, בעצומה של אספת מרעים, כאשר יושבים יחד משוררים, ומזמרים, ושחים אודות קדשתו של יום.

[ואנחנו זכינו לשמע את הספור הזה מפי מוהרא"ש ז"ל, ששמע חלק גדול מהרב החסיד ר' לוי יצחק בנדר ז"ל, וחלק גדול מצדיק אחד זי"ע, שהיה נכד הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, והוא קבלו מדור לדור, עד הרב הקדוש ר' ברוך ממעזיבז' זי"ע, והרב הקדוש ר' יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע, שהיה מיוצאי חלציהם].

שיטת הבעל שם טוב ודרכי התגלותו ופעלתו בעולם

ידוע, שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע התישב בעיר מעזיבז', שהיתה אמנם עירה קטנה באוקראינה, אך מאותה עירה קטנה האיר אור על כל העולם כלו, וידוע שלמודו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שאותו למד את כל העולם כלו, הוא: אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, וכפי פתגמו הידוע: "הכל – אלקות, ואלקות – הכל"; ואין שום דבר

שְׁלֵא יְהִיָּה שֵׁם גָּנוּז אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהָאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל דְּבַר, וְאִזּוֹ כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ – כָּל חַיֵּיו מִשְׁתַּנֵּימִים וְהֵם מְאִירִים לוֹ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, כִּי הַגְּלוּת הַגְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל, הִיא רַק מִפְּיֹן שְׁנִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא חוֹשֵׁב שֶׁהֵכֵל הוּא טֹבֵעַ, וְהֵכֵל תְּלוּי, כְּבִיכּוֹל, בְּכַחוֹ וּבְשִׁכְלוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מְסַתְּבֵךְ בְּכָל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, לֹא כֵן כְּשֶׁאָדָם מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, וְזִיו חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שֶׁלוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי כִּי אֵין לָךְ עוֹד חַיִּים עֲרֻבִים וּמְתוֹקִים כְּמוֹ מִי שֶׁזּוֹכֵה לְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאֶפְלוֹ עֲלֵה אֶחָד לֹא נוֹפֵל מִהָאֵילָן בְּלֵי הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוֹ קֵשׁ וְתִבְנֵן לֹא נוֹפְלִים מִהַעֲגָלָה בְּלֵי הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית, וּמִכָּל שֶׁפֶן בֶּן-אָדָם שֶׁהוּא מִשְׁגַּח בְּהַשְּׁגָחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (חֵלִין ד' ע"ב): 'אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה אֶלָּא אִם כֵּן מְכַרְיִזִין מִלְּמַעְלָה', וְעַל כֵּן לֹא בְּחִנָּם הִתְחִילוּ לְנַהֵר הַמוֹן עִם לַעֲיָרָה הַקְּטָנָה מֵעוֹזִיבוֹ לְהִסְתוֹפֵף בְּצִלוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, כִּי שֵׁם נִגְלוֹ אֱלֹקִים חַיִּים, וְעַל יְדֵי תִקְוָה דְּבִקּוּתוֹ וְהִתְפַּלְלוֹתוֹ

בו יתברך זכה לעשות אותות ומופתים לעיני כל, ושמו הטוב נתפרסם בין כל עם ישראל, ולהבדיל גם בין הגויים, כי מרב התכללותו באין סוף ברוך הוא וגלוי המרבים שגלה בדרכי הנהגותיו יתברך, על ידי זה זכה לשדד את הטבע והמערכה ונעשו על ידו אותות ומופתים – שדוד הטבע ממש, המון העם באו אליו לבקש ישועות נסים ונפלאות, כל אחד בא עם חבילת הצרות והיסורים שעברה עליו, כלם באו לשפך את לבם לפני הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, אצלו מצאו דברי חזק ונחומים ובסופו של דבר גם נושעו בישועה על ידי מופתים גלויים. גם האנשים המורמים מעם הגיעו אליו כדי ללמד את הדרך החדשה שגלה באמונת הבורא יתברך שמו, עד שמעו'יבוז' נהפכה להיות אכן שואבת שמשכה אליה לומדים וגדולים, וסתם עמך: – סנדלרים, אכרים, בעלי עגלות, וכדומה, וכלם מצאו אצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע מקום.

רעת ויגנות המתנגדים שבכל דור על צדיקי האמת
מאיך, כמוכן שלא חסרו גם מתנגדים לדרך ושיטתו
הקדושה, וכידוע, שעל כל דרך חדשה בעבודת השם יתברך
המתגלה בעולם – עומדים מתנגדים הרוצים לבטלה לגמרי, כמו

שְׁמַצָּאנוּ אֶצֶל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ, בְּעֵת שְׁגִלָּה דְרַךְ חֲדָשָׁה בְּאַמוֹנַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְחִפְר בְּאֵרוֹת - בְּאֵר מַיִם חַיִּים, לְגִלּוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ - נֹאמֵר אֶצְלוֹ (בְּרֵאשִׁית כו, טו): "וְכֹל הַבְּאֵרֶת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עֶפֶר" וְגו'; דִּהְיָנוּ אֶפְלוּ אֶצֶל הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שְׁגִלוּ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְחָפְרוּ בְּאֵרוֹת חֲדָשׁוֹת, בְּאֵר מַיִם חַיִּים, גִּלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּדַרְכֵי הָאֲמוֹנָה הַקְּדוֹשָׁה כְּכֹר הָיוּ לָהֶם מִתְּנַגְדִּים - "זֶה לְעַמַּת זֶה", הַפְּלִשְׁתִּים שֶׁהֵם כָּלֵל הַלִּיצָנִים שֵׁישׁ בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר עַל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמְּגִלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהֵם שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ךְ מ"ם, וְכֹל מֵה שֶׁהַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַקְּדוֹשִׁים בְּמַעֲלָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְגִלִּים בְּאֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְחוֹפְרִים בְּאֵרוֹת חֲדָשִׁים, בְּאֵר מַיִם חַיִּים לְהַשְׁקוֹת בָּהֶם כֹּל הַצְּמָאִים לְדַבֵּר ה', כְּכֹר בְּאִים פְּלִשְׁתִּים שֶׁהֵם כָּלֵל הַלִּיצָנִים וְהַנּוֹאֲפִים [כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית י, יד): "וְאֵת פְּתָרְסִים וְאֵת כְּסִלְחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִשֵּׁם פְּלִשְׁתִּים" וְגו', שְׁנוּלְדוּ בְּנֵאוּף שְׁקוּץ תַּעֲוֹב וְזֵהוּם; עֵינֵי שָׁם]. וְעַל כֵּן כָּל אֵלוֹ הַמִּתְּנַגְדִּים וְהַמְּתַלֹּצְצִים מֵהַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים הַדְּבֻקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, וְהֵם מְגִלִּים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ

בגלוי נורא ונפלא מאד, הם נואפים גדולים כמו הפלשתים, כי גם הם סתמו את הבארות שחפרו אברהם ויצחק. ואפלו בשעת יציאת מצרים, אחרי שראו עם ישראל אותות ומופתים גלוי אלקות במדרגה נוראה ונפלאה מאד, שגלה משה רבנו לעם ישראל, עם כל זאת כתיב (שמות יג, יז): "ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים" וגו', ודרשו חכמינו הקדושים בגמרא (עבודה זרה יט ע"א): 'ובמושב לצים לא ישב' (תהלים א, א): - 'שלא ישב במושב אנשי פלשתים מפני שלצנים היו'. כי הפלשתים היו ליצנים גדולים, ואם היו עוברים בני ישראל דרך ארץ פלשתים, היו עושים צחוק וליצנות מכל האותות והמופתים והגלויים הנוראים והנפלאים שגלה משה רבנו, עליו השלום, כל כך יש כח לקלפה של ליצנות - להעלים ולהסתיר את קדשת הצדיקים. ודבר זה סובב בכל דור ודור, מאז שגלה אברהם אבינו את הקדוש ברוך הוא בעולם, ועד דורותינו אלה, שקמים על הצדיקים הקדושים המגלים את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד - מתנגדים וליצנים, שהם הפלשתים, והם נואפים גדולים, כמו שכתוב (תהלים נה, כ): "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו", כי זה תלוי בזה, מי שמתנגד על צדיקים קדושים המגלים את אמתת מציאותו

יִתְבַּרֵךְ, צְרִיכִים לְדַעַת שְׁבוּדָאֵי הוּא נוֹאֵף גְּדוֹל, וְדָבָר זֶה רָאוּ
בְּחֹשׁ, שְׁכָל אֱלוֹ שְׁקָמוּ עַל צְדִיקִים קְדוֹשִׁים שֶׁרַפִּי מַעֲלָה, שֶׁהָיוּ
דְּבוּקִים בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, לְבִסוּף נִתְגַּלָּה שֶׁהֵם הָיוּ נוֹאֲפִים
גְּדוֹלִים, רַחֲמָנָא לְשׁוֹכֵן, כִּי לֹא יִמְלֹט, אֲשֶׁר אָדָם הַמִּתְנַגֵּד עַל
צְדִיקִים קְדוֹשִׁים שְׁלֹא יִהְיֶה פָּגוּם בְּבְרִיתוֹ, רַחֲמָנָא לְשׁוֹכֵן, וְלֹא
יִהְיֶה נוֹאֵף גְּדוֹל, כְּמוֹ הַפְּלִשְׁתִּים כְּנִ"ל.

שיטת הבעל שם טוב בענין רמזים אלקיים

וְהִנֵּה לְמִרוֹת כָּל הַהִתְנַגְּדוֹת הַגְּדוֹלָה - דְּרָכוֹ וְלִמּוּדוֹ שֶׁל
הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הַתְּגַלּוֹ וְהַתְּפִשְׁטוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ,
הֵן אֱמֶת שֶׁהָיוּ גַם קְדוֹשִׁים עֲלִיוֹנִים, שֶׁבְּתַחֲלָה לֹא הִבִּינוּ אֶת דְּרָכוֹ
וְעַל כֵּן הִתְנַגְּדוּ עָלָיו, כְּמוֹ הָאִישׁ הָאֱלֹקִי נוֹרָא מְאֹד - הַגֵּר"א
הַקְּדוֹשׁ וְתִלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים, אֲבָל בּוּדָאֵי מַחֲלָקְתָם הִיְתָה מַחֲלָקַת
לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְלֹא חֶס וְשְׁלוֹם, הַתְּנַגְּדוֹת סִתְּמוּ שֶׁל הַמּוֹן הָעַם
שֶׁכְּנֻנְתָם לְקַנְטֵר וְלְהַקְנִיט, כִּי הָיוּ הַמּוֹן לּוֹמְדִים וְגֵאוּנִים עֲצוּמִים
שֶׁבְּתַחֲלָה לֹא הִבִּינוּ אֶת דְּרָכוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע,
וְעַל כֵּן חָלְקוּ עָלָיו. וְלָכֵן בָּאוּ לְהִתּוֹכַח עִמּוֹ בְּכָל פַּעַם, וְהוּא הִשִּׁיב
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד תְּשׁוּבָה נִצְחָת, וְגִלָּה לָהֶם אֶת דְּרָכֵי עֲבוּדָתוֹ
וְגִלּוּיוֹ בְּגִלּוּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ שְׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת

בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מחיה וממהה את כל הבריאה כלה, ודומם צומח חי מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך מממש, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם.

פגישת הבעל שם טוב עם הגאון שלא הכין שיטתו ומספר, שפעם אחת בא אליו גאון גדול אחד, כדי להתוכח עמו, ושאל אותו: "מי גלה לכם את הדרך הזאת שהיא דרך חדשה באמונה, ואם כן, הרי היא דרך מסכנת, כי כל מי שרוצה לחדש משהו בלמודי האמונה צריכים לבדק ולחקר אחריו..." ענה לו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע: "לא באתי לחדש שום דבר, באתי רק לחדש ולעורר את דרכי האמונה הפשוטה, שמרב צרות הגלות נשכחה מעם ישראל, כי מרב צרות ויסורים שעוברים על אנשים, נדמה להם שהקדוש ברוך הוא עזב את העולם, כביכול, והוא אינו מסתכל, חס ושלום, על אף אחד, ואפלו אלו המאמינים, חושבים שהוא יתברך נמצא בשמים, ואני באתי לגלות שאין שום מציאות בלעדי יתברך כלל, ואותו הקדוש ברוך הוא הנמצא למעלה בכל העולמות, נמצא למטה גם בארץ הגשמית, ומכל דבר שבעולם אפשר ללמד משהו, רזין

וסתרי נסתרות, כי כל מה שיש בעולם מגלה את אלקותו יתברך, כי הוא יתברך מלבש בדומם צומח חי מדבר, ואפלו גוי ערל טמא, כשמדבר, אם רק יטו אֵזן קשבת לקולו ויהיו דבוקים אִז בו יתברך - יבינו וישפילו שגם הוא שליח מאת הקדוש ברוך הוא, לגלות לאדם אמתת מציאותו יתברך.

ויהי כשמע הגאון את הדברים האלה קפץ ממקומו, ואמר בהתרגשות גדולה: "חס ושלום! חס ושלום! איך תאמרו דבר כזה, שאפלו ערל גוי טמא הוא גם כן שליח מאת הבורא יתברך שמו? ... ובדיוק באותו הרגע דפק ערל שהיה עובר מבית לבית ומחפש דברים לתקן, על דלתו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע וצעק והכריז: "אולי יש כאן מה לתקן? אולי יש כאן מה לתקן?" והשיב לו הבעל שם טוב בחיוך: "לך, לך, אצלי הכל מתקן, אין לך מה לתקן אצלי..." וחזר ושאל הערל: - "אולי בכל אפן תחפשו, אולי השלחן שלכם לא בסדר, וצריכים לתקן שם משהו" ... אך הבעל שם טוב ענהו בהחלטיות: "לא, לא! תהלה לאל, השלחן שלי מתקן בתכלית השלמות ולא צריכים לתקנו..." , אך הערל התעקש והמשיך לשאל: "אולי בכל אפן

צָרִיךְ לְתַקֵּן מִשְׁהוּ, אוֹלֵי הַמָּטָה שְׁבוּרָה וְצָרִיךְ לְתַקְנָהּ... וְהַבְּעַל שֵׁם טוֹב בְּשֵׁלוֹ: "לֹא, לֹא, תִּהְיֶה לְאֵל הַמָּטָה שְׁלִי שְׁלֵמָה וּמִתְקַנֶּת בְּתַכְלִית וְאֵינָה צְרִיכָה תְּקוּן כָּלֵל...". הַגּוֹי הַמְּשִׁיךְ לְהַתְעַקֵּשׁ בְּכָל זֹאת, וְשָׂאֵל: "אוֹלֵי בְּכָל אַפֵּן צָרִיךְ לְתַקֵּן מִשְׁהוּ, תַּחֲפָשׁוּ אוֹלֵי תַמְצָאוּ דְבַר הַטְּעוֹן תְּקוּן" ... אֵךְ הַבְּעַל שֵׁם טוֹב פִּטְרוּ בְּחִיּוּךְ וְאָמַר: "לֵךְ, לֵךְ, כָּבֹד חֲפָשְׁתִּי וּבְדַקְתִּי וּפְשַׁפְשַׁתִּי בְּכָל מְקוֹם, וְתִהְיֶה לְאֵל, הַכֹּל מִתְקַן עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב"; וְהֵלֵךְ הָעֶרֶל בְּפַחֵי נֶפֶשׁ.

עָנָה וְאָמַר הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ לְאוֹרְחוֹ הַגָּאוֹן: "חַי נֶפֶשׁ, שְׂאֵנִי נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב לְבִי שְׁשַׁלַּח לִי אֶת הָעֶרֶל הַזֶּה אֵלַי, וְזֶה מִמֶּשׁ הַסֶּפֶר מוֹסֵר שְׁלִי שְׂאֵמַר לִי בְּפִרוּשׁ, שְׂאוּלֵי הַשְּׁלַחֵן אֲצִלִּי אֵינּוּ בְּשֵׁלֵמוֹת הֵינּוּ הָאֲכִילָה וְכוּ', וְשַׁלַּחְתִּי אוֹתוֹ מֵעַל פָּנַי, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, תְּקַנְתִּי בְּשֵׁלֵמוֹת אֶת הַשְּׁלַחֵן... וְהוּא לֹא עֹזֵב אוֹתִי, וְשָׂאֵל: "אוֹלֵי הַמָּטָה אֲצַלְכֶם שְׁבוּרָה" ...? וְשַׁלַּחְתִּי אוֹתוֹ מֵעַל פָּנַי, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, גַּם זֶה אֲצַלִּי בְּשֵׁלֵמוֹת, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת... וְהוּא לֹא עֹזֵב, רַק הַמְּשִׁיךְ לְהַתְעַקֵּשׁ אוֹלֵי יֵשׁ אֲצִלִּי אֵיזָה דְבַר שְׁעֵדִין צָרִיךְ תְּקוּן, שְׂאֵבְדֵק

היטב היטב והשכתי לו הכל אצלי מתקן... ואין מה לחפש ולפשפש מה לתקן... והפטיר הבעל שם טוב: "הרי עיניכם רואות! אם האדם זוכה לדבק את עצמו בחי החיים בו יתברך, ויודע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אזי אפלו ערל גוי טמא - מגלה את אמתת מציאותו יתברך והוא שליח מאת הבורא יתברך שמו, לעורר את האדם לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך."

"יכול הנך לקבל את הלמוד הקדוש, אלא שאינך רוצה" —
 ויהי כשמע הגאון את דברי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע,
 קם ממקומו בשצף קצף ואמר: "את הכל אני יכול לקבל מכם,
 כי כל דבריכם שגליתם באמונה הקדושה הם דברים של טעם, כי
 באמת כף הוא, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה
 ומתהוה את כל הבריאה כלה, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו
 של עולם, וכאשר גלו לנו חכמינו הקדושים (יומא לח ע"א): 'בשמה
 יקראוהו ובמקומו יושיבוהו, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו,
 ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימה'; אבל בזה
 שאמרתם שאפלו גוי ערל טמא יכול להיות שליח מאת הבורא
 יתברך שמו - איני יכול לקבל..."

עָנָה וְאָמַר לוֹ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב: "יְכוּל, יְכוּל אֶתָּה לְקַבֵּל,
אֲלֵא אֵינְךָ רוֹצֵה לְקַבֵּל... תִּרְצֶה וְתוּכַל"... בְּדַרְךָ נְסִיעָתוֹ שֶׁל
הַגָּאוֹן הִגִּיעַ לְפָרֶשֶׁת דְּרָכִים, וְשֵׁם עֶצֶר אֶת הַעֲגָלָה גּוֹי אֶחָד שֶׁכָּבָה
מְאֹד, וְסִפֵּר: שֶׁהַעֲגָלָה וְהַסּוּס שְׁלוֹ הִתְהַפְּכוּ, וְכָל הַפְּרוֹת שֶׁהָיוּ עַל
הַעֲגָלָה נִשְׁפְּכוּ, וּבִקְשׁ מִהַגָּאוֹן שְׁיַעֲשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד וּמִצְוָה, וַיַּעֲזֹר לוֹ
לְהָרִים אֶת הַסּוּס וְהַעֲגָלָה, כְּדֵי שְׁיִוָּכַל לְהַמְשִׁיךְ הַלְּאָה, עָנָה
הַגָּאוֹן: "אֲנִי כָּבֵר אִישׁ זָקֵן חָלֵשׁ וְחוּלָה, אֵינְנִי יְכוּל"...!!! אֶךְ
הַגּוֹי הִתְחִיל לְצַעֵק: "יְכוּל, יְכוּל אֶתָּה, אֶךְ שְׁאֵינְךָ רוֹצֵה... תִּרְצֶה
וְתוּכַל"...!!! וַיְהִי כִשְׁמַעַת הַגָּאוֹן אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה יוֹצְאִים
מִפִּי הַגּוֹי – הִתְרַגַּשׁ מְאֹד, כִּי הֵלֵא בְּדִיוֹק בְּדְבוּרִים אֵלֶּה נִפְרָד מִן
הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, וְהִחְלִיט לְהִשְׁאֵר שֵׁם עַד שֶׁתַּעֲבֹר
עוֹד עֲגָלָה, כְּדֵי שֶׁעוֹד אֲנָשִׁים יַעֲזְרוּ לְגוֹי לְהָרִים אֶת הַעֲגָלָה
וְהַסּוּס, וְהוּא הַגָּאוֹן, הִתְיַשֵּׁב וְחָשַׁב לְעֲצֻמוֹ: "הֵלֵא דְבַר הוּא, הֵלֵא
הֵם הֵם דְּבָרֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ דְּבָרִים כְּגוֹ,
וּבּוֹדָאֵי אֲנִי יְכוּל לְקַבֵּל אֶת לְמוֹדוֹ הַקְּדוֹשׁ אֶךְ אֵינִי רוֹצֵה, עָלִי
לְחַזֵּר אֵלָיו וְלִרְצוֹת לְקַבֵּל אֶת לְמוֹדוֹ הַקְּדוֹשׁ"... אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה,
הוֹרָה הַגָּאוֹן לְבַעַל הַעֲגָלָה לְחַזֵּר לְמַעַז'יבוֹז אֶל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב
הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, וַיְהִי בַּהֲגִיעוֹ לְהִיכַל קְדָשׁוֹ, פָּגְשׁוּ מִמְתִּיזִן לוֹ בְּפֶתַח

ביתו, וכשירד מן העגלה פנה אליו בחינך ואמר: "אולי כבר נתגלה לכם שאתם יכולים לקבל את הלמוד שלי, אך אינכם רוצים כפי שכבר ארע לרבים מתלמידי שלא רצו בתחלה לקבל את למודי עד שארעו להם מעשים שכאלה..." ואכן, נשאר הגאון אצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ולמד אצלו אשר כל העולם כלו הוא אלקות, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, כלל עד שנעשה מגדולי תלמידיו, ואחר כך גם הוא עסק בהפצת למודו הקדוש בעולם, כמו שעשו שאר תלמידיו הקדושים זי"ע.

— תחלת רצונו של מרן לנסע לארץ ישראל

והנה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ראה במקום שראה, והשיג במקום שהשיג, את גדלתו של רבנו איש האלקי רבי חיים בן עטר בעל האור החיים הקדוש זי"ע, שזכה להגיע אל מדרגתו והשגתו עד שהיה מיורדי המרכבה, וזכה לשמע בכל לילה תורה מפי הקדוש ברוך הוא, והיו מתגלות אליו נשמות, והיה במדרגת רוח הקדש ברוך עד מאד, ואל כל זה זכה על ידי הבזיונות חרופין וגדופין שסבל מאינשי דלא מעלי, שהקים עליו הסמ"ך מ"ם. והבעל שם טוב הקדוש זי"ע הפליג מאד מאד במעלתו, וגלה שנשמת האור החיים הקדוש היא מרוח דוד

דאצילות, והוא בעצמו מנפש דוד דאצילות, והיה רוצה מאד להתועד עמו פנים אל פנים, ועל ידי זה יתאחדו נפש ורוח דאצילות, ויוכלו להמשיך אליהם את הנשמה דאצילות, וליחד גם חיה יחידה דאצילות, ועל ידי זה יכלו כל הקלפות ותהיה הגאולה האמתית והשלמה.

ולכן נסכם בדעתו לנסע לארץ ישראל להתועד עם רבנו ה'אור החיים' הקדוש, והיה רגיל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לומר: "בכל מקום שאני בא בעולמות העליונים אני מוצא שהספרדי הזה... (פונתו על רבנו ה'אור החיים' הקדוש) כבר היה שם לפני... ושלח מכתב לגיסו הצדיק הקדוש רבי גרשון מקיטוב זי"ע, אשר היה מתושבי הארץ הקדושה, שישאל את רבנו ה'אור החיים' הקדוש אם יסע לארץ ישראל, ומרב תשוקה לנסע לארץ ישראל ולהתועד עם ה'אור החיים' הקדוש - מהר לנסע לפני שהגיעה התשובה... ואמנם הגיעה תשובה: "לא כדאי לספן נפשו ולנסע... אך, כאמור, בהגיע המכתב, כבר היה הבעל שם טוב על אם הדרך בנסיעתו לארץ הקדוש... כי נסכם בדעתו הקדושה שהוא נוסע לארץ ישראל בכל מחיר - יהיה מה שיהיה.

מִרְן הַבַּעַל שֵׁם טוֹב מְגִיעַ לְאִיסְטַנְבוּל

לְנִסְיָעָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, הַתְּלוּוֹ אֵלָיו בְּתוֹ הַצְדִּיקָנִית מֵרַת אֲדָל, וְסוֹפְרוֹ הַצְדִּיק רַבִּי צְבִי ז"ל, וְהַתְּחִילוֹ לְנִסְעַ מִכְּפָר לְכָפָר וּמַעִיר לְעִיר, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְעִיר הַחוּף – אוֹדֶסָה, הַשׁוֹכְנֵת עַל הַיָּם הַשְּׁחוּר, וְשָׁכְרוּ סְפִינָה, וְהִפְלִיגוּ בַיָּם עַד שֶׁעָגְנוּ בְּאִיסְטַנְבוּל שְׁבַטוֹרְקִיָּה, וַיֵּרְדוּ לְנַמֵּל סְמוּךְ לְחַג הַפֶּסַח, וְשֵׁם הַיְתָה 'הַכְּנַסַת אוֹרְחִים' גְּדוֹלָה מְאֹד בַּת שְׁתֵּי קוֹמוֹת, בְּקוֹמָה הַתְּחַתּוֹנָה הָיָה מִתְּאַכְסְנִים הָעֲנִיִּים וְהָאֲבִיוֹנִים – אֲרָחֵי פְּרָחֵי, וּבְקוֹמָה הָעֲלִיוֹנָה הַתְּאַכְסְנוֹ אֲנָשִׁים בְּעֲלֵי צוּרָה – עֲשִׁירִים וּמְכַבְדִּים, וְכִיוֹצֵא בְּזָה. וּמִחֲמַת שֶׁהַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ וּבְתוֹ וְתִלְמִידוֹ בָּאוּ לְשֵׁם וְאִין מְכִיר וּמוֹדֵעַ לָהֶם, וְכֵן הָיוּ חֲסָרִים כָּל, כִּי מֵרַב תְּשׁוּקַת נִסְיָעָתוֹ, וּמֵרַב בְּטַחֲוֹנוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ – לֹא לְקַח עִמּוֹ שׁוּם דְּבָר, וְלִכֵּן שָׁכְנוּ אוֹתָם בְּקוֹמָה הָרְאשׁוֹנָה שְׁבֵהַכְּנַסַת הָאוֹרְחִים, מְקוֹם הָאֲרָחֵי פְּרָחֵי.

בְּעָרוֹם וּבְחֶסֶד כָּל בְּעָרֵב פֶּסַח בְּאִיסְטַנְבוּל

הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע הָיָה דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּדָרְכּוֹ וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא בִלְבָלוּ, רַק הִלֵּךְ לְבֵית הַמְדָרֵשׁ וְעָסַק בְּעִבּוּדְתוֹ כְּדָרְכּוֹ, כְּאֵלּוֹ לֹא קָרָה שׁוּם דְּבָר, וּבֵינן כֶּף הַתְּקָרֵב הַחָג

ואין ביָדָם לְפוֹרְטָה אֶפְלוּ פְרוּטָה בְּשָׁבִיל צְרִכֵי הַחֵג, וְהוּא לֹא
הִתְבַּלְבַּל מְזֵה כָּלֵל, אַךְ לְבָתוֹ הִצְדִּיקָת אֲדָל הָיָה צָעַר גְּדוֹל
וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, שְׁלֹא רַק שְׁלֹא הָיָה לָהֶם שׁוּם צְרִכֵי הַחֵג אֲלֹא
אֶפְלוּ בְּגָדִים לַחֵג לֹא הָיוּ לָהֶם, וְהִנֵּה הִגִּיעַ כְּבָר יוֹם לִפְנֵי עָרַב
פֹּסַח, וְהִיתָה לָּהּ כְּתָנֶת אַחַת שֶׁל אָבִיהָ, וְהִלְכָה לְשֵׁפֶת הַיָּם, לְכַבֵּס
אֶת הַכְּתָנֶת, שְׁעַל כָּל פְּנִים יְהִיָּה לְאָבִיהָ הַקְּדוֹשׁ כְּתָנֶת נִקְיָה לְכָבוֹד
הַחֵג. וַיִּשְׁבָּה שָׁם בְּחוּף הַיָּם וְכַבְּסָה אֶת הַכְּתָנֶת, וּבְכַתְּהָ עַל מִצְבֵּה
הָעָגוּם, וּבְתוֹךְ כֵּךְ בָּאָה רוּחַ חֲזָקָה וְהִעִיפָה אֶת הַכְּתָנֶת מִיָּדָה,
וְנִעְלָמָה מִמֶּנָּה, וְהִתְחִילָה לְכַפּוֹת מְאֹד מְאֹד, אִיךְ שֶׁבָאוּ לְעִיר
רְחוֹקָה וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ מְכִיר אֶת אָבִיהָ הַקְּדוֹשׁ, וּלְמַחֵר כְּבָר לַיִל
הַתְּקַדֵּשׁ הַחֵג, וְלֹא רַק שְׁאִין לָהֶם שׁוּם דְּבָר עַל צְרִכֵי הַחֵג, לֹא
מִצוֹת וְלֹא יַיִן וְכוּ', אֲלֹא אֶפְלוּ הַכְּתָנֶת פְּרָחָה מִיָּדָה... וְכֵךְ יִשְׁבָּה
וּבְכַתְּהָ.

ישועה ממקום בלתי צפוי לגמרי

בְּתוֹךְ כֵּךְ, הִתְקַרְבָה לְמָקוֹם יְשִׁיבָתָהּ שֶׁל אֲדָל, כְּרַכְרָה שֶׁל
נוֹסְעִים, וּבְתוֹכָהּ בָּעַל וְאִשָּׁה יְהוּדִים, וְכִשְׁהִבְחִינוּ בָּהּ וּבְכַכְיָתָהּ,
שְׁאַלוּהָ: "מִי אַתָּה? וְלָמָּה אַתָּה בּוֹכָה?" וְעֲנָתָה: "אֲנִי בָתוּר שֶׁל הַבָּעַל
שֶׁם טוֹב, וּבָאנוּ לְכָאן כְּעַתָּה, וְכִיּוֹן שֶׁהַמָּקוֹם רְחוֹק מִמָּקוֹם מוֹשְׁבָנוּ

– אין מכיר אותנו, ואין לנו כלום, אפלו לצרכי החג... בני הזוג, התמלאו שמחה גדולה, על שפגשו את בת הבעל שם טוב, והזמינוה לעלות על עגלתם לנסע עמם, והסכימה, בתוך כך אמרו לה: "אל תדאגי יש לנו מכל טוב, מצות ויין בשר ודגים וכל צרכי החג, וכן בגדים ליום טוב, בואי עמנו..." ושמחה מאד, והם הוליכוה למחלקת המכבדים שבהכנסת האורחים, ונשארו את מטלטליהם של הבעל שם טוב ומלויו, והכניסום לתוך תדרם המכבד, והכינו שלחן ערוך כיד המלך לכבוד ליל הסדר של פסח.

שמו של הבעל שם טוב מתפרסם בכל העולם

הסבה שבני הזוג שנקלעו לשם, הייתה מפלאה ביותר, כי בהיות הבעל שם טוב, חונה בעיר מעז'יבוז', ובאו אליו תלמידים קדושים ללמד את דרכו – שגלה דרך חדשה באמונה הקדושה בהשגחה פרטי פרטית וכו', ועל ידי זה לאט לאט נודע שמו הקדוש בכל העולם כלו, והתפרסם, אשר אצלו יכולים לראות אותות ומופתים שדוד הטבע ממש, החלו לנהר אליו כל מיני סובלי חלאים, מרי נפש, מדכאים ושבורים ואצלו נתרפאו, והגיעו עניים ובעלי חובות, בעלי צרות ויסורים ואצלו נושעו,

גם חשוכי בנים ללא מזור לכאבם - התדפקו על דלתות היכל
קדשו, ואצלו נפקדו בזרע של קימא.

זוג חשוכי הבנים מגרמניה שהיו לאחר יאוש

גם בני הזוג הללו, שהיו עשירים גדולים והתגוררו
בברלין בירת גרמניה - היו חשוכי בנים, פקדו כבר את טובי
הרופאים, אך אלו יאשו אותם, ואבחנו אותם כעקרים ללא סכוי
לדת כלל... חיייהם נהרסו, וכל הטוב שהיו משפעים בו
בעשירותם המפלגת - לא שוה להם, ביודעם שימותו ערירים
ללא זרע של קימא, רחמנא ליצילן.

עצתו של השד"ר - סעו למעזיבז

פעם אחת נקש בדלת ביתם שלוחא דרבנן שסבב על
הפתחים לאסוף כסף לצדקה, כאשר ראם בעצבותם, התפלא,
וברר לסבת הדבר, ענו לו: "מה שוה כל עשירותנו כאשר יודעים
אנו שנשאיר בערירות לעולם"... אמר להם השד"ר: "דעו לכם
שבעיר מעזיבז' שבאוקראינה מתגורר צדיק קדוש ורבי ישראל
בעל שם טוב שמו, והוא עושה מופתים, הוא פוקד עקריות, רופא
חולים, ומחיה מתים ממש, ואת קדשתו אין לתאר ואין לשער

כָּלֵל, כִּי מֵרַב הַתְּכַלְלֹתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ - הַטֵּבֵעַ מִשְׁעָבֵד לוֹ, וְכֹל מִי שָׁבָא אֵלָיו - נוֹשָׁע בְּעֵינָיו שְׁצָרִיךְ... וְכֹךְ חִזַּק וְאִמֵּן אוֹתָם לְנִסְעַ אֶל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וְאָמַר לָהֶם: "מָה יֵשׁ לָכֶם כִּכְּבֹר לְהַפְסִיד, הֲלֹא כָּל הַרוֹפְאִים יֵאָשׁוּ אֶתְכֶם, מָה אֲכַפֵּת לָכֶם? סַעֲוֹ אֵלָיו! וְתִרְאוּ שְׁתֵּהִיָּה לָכֶם יְשׁוּעָה".

זוג חשוכי הבנים נוסע בעקבותיו של הבעל שם טוב

דְּבָרֵי הַשֵּׁד"ר חֲדָרוּ לְלִבָּם הַכּוֹאֵב, וְאָף שֶׁהָיוּ הַיָּמִים קְרוֹבִים לְחַג הַפֶּסַח הַחֲלִיטוֹ לְצֵאת לְדֶרֶךְ תַּכְףּ וּמִיד, וְנִטְלוּ עִמָּם אֶת כָּל צָרָכֵי הַפֶּסַח בְּהִרְחָבָה: יֵין בָּשָׂר וְדָגִים וּמִצּוֹת לָרֶב, כְּדֵי שְׁתֵּהִיָּה לָהֶם אֶת הָאֲפָשְׁרוֹת לְחוּג אֶת הַחֵג הַקְּדוֹשׁ כְּרְאוּי, וְלֹא יִזְדַּקְקוּ לְשִׁלְחָן שֶׁל אַחֲרִים, וְעוֹד יוֹכְלוּ לְהַשְׁפִּיעַ מִטּוֹבָם לְמִי שָׁאִין לוֹ, וְכֹךְ יֵצְאוּ לְדֶרֶכָם הָאֲרָכָה לְעִיר מְעִזְיָבוֹז' - עִירוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְמְעִזְיָבוֹז' לְאַחַר הַנְּסִיעָה הָאֲרָכָה, בָּרְרוּ לְמָקוֹם מְגוֹרָיו שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וְשֵׁם הַתְּבָרָר לָהֶם מִפִּי אֲנָשֵׁי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, שֶׁבָּאוּתוֹ שָׁבוּעַ יָצָא לְנִסְיעָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאָף גָּלוּ לָהֶם אֶת נְתִיבֵי נְסִיעָתוֹ. הֵם גָּמְרוּ אֲמַר, שְׁגַם הֵם יִמְהָרוּ לְנִסְעַ בְּעַקְבוֹתָיו, כִּי חָשְׁבוּ לְעֲצָמָם: "כִּיּוֹן שְׁזָה עֲתָה הַחֲלָה נְסִיעָתוֹ, בּוֹדָאֵי נִצְלִיחַ לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ בְּהִיוֹתוֹ שׁוֹהָה

בְּדַרְכֵיכִים, וְלִהְשִׁיג אֶת בְּרַכְתּוֹ, לְכֵן נִשְׁתַּדֵּל לְמַהֵר אוֹלֵי נִזְכָּה לְפָגֵשׁ
אוֹתוֹ”.

זוג חשוכי הבנים פוגש בחוף הים בבתו של הבעל שם טוב

וְכַךְ הִמְשִׁיכוּ לְנִסְעַ מַעִיר לְעִיר וּמִכְפָּר לְכְפָר, וּבְכָל מְקוֹם
בוֹאִים שְׁאֵלוּ וְדָרְשׁוּ: “הֵיכָן רַבֵּי יִשְׂרָאֵל בֵּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ”?
וּבְכָל פַּעַם עָנוּ לָהֶם: “זֶה עֵתָה בִּקְרַב בְּמִקְוֵמוֹנֵי הַצַּדִּיק, אֵיךְ לְפָנָי
זְמַן קָצֵר נִסְעֵ לְדַרְכּוֹ”... וּבְכָל מְקוֹם בָּרְרוּ לְאֵן נָסַע, וְהִמְשִׁיכוּ
לְנִסְעַ אַחֲרָיו, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְאוֹדֶסָה, וְשָׁם נִודַע לָהֶם שֶׁהַבֵּעַל שֵׁם
טוֹב הַקְּדוֹשׁ הִפְלִיג בְּאַנְיָה לְטוֹרְקֵיָה, וְהַחְלִיטוּ לְהִפְלִיג אִף הֵם...
וּבְדִיוֹק הַזְּדֻמָּנָה לָהֶם אַנְיָה, הִצְטַרְפוּ לְנוֹסְעִים עִם כָּל הַחֲבִילוֹת
לְצַרְכֵי פֶסַח, כְּשֶׁפָּנִיָה מוֹעֵדוֹת לְטוֹרְקֵיָה... וּכְשֶׁהִגִּיעוּ לְעִיר
הַבִּירָה אִיסְטַנְבוּל, פָּנּוּ תַכְף לְאַכְסִנְיָה שֶׁל הָעֲשִׂירִים, וְהִסְתַּדְּרוּ
שָׁם, אֵיךְ כָּל מַעֲיִנֵיהֶם הָיָה – “הֵיכָן נִמְצָא הַצַּדִּיק הַבֵּעַל שֵׁם
טוֹב”... אֵיךְ תוֹחַלְתֶּם נִכְזָבָה, כִּי שָׁם, לֹא הָיָה מִי שֶׁשָּׁמַע אוֹדוֹת
הַבֵּעַל שֵׁם טוֹב, וְלֹא יָכְלוּ הַתּוֹשָׁבִים לְעִזּוֹר לָהֶם בְּחִפּוּשׁ אַחֲרָיו...
וְהִלְךְ הָעֲשִׂיר, וְהִסְתַּוְּבַב בֵּין הָעֲנַיִים, הָאֲרֻחֵי פְּרָחִי, וְשָׂאֵל אֶת כָּל
אֶחָד: “הֲאֵם יֵשׁ פֹּה אֵיזָה חֲכָם אֲשֶׁכַּנְזִי גְדוֹל” ? וְאִף אֶחָד לֹא יָדַע
מֵה לֹאמַר לוֹ. וְהִנֵּה כְּבָר הִגִּיעַ עָרַב פֶּסַח סְמוּךְ לַחַג, הִכִּינוּ חֲדָרִים

לְכַבוֹד הַחֵג, עִם יַיִן וּמִצּוֹת, בְּשֵׁר וְדַגִּים וְנֵרוֹת, וְהַחֲלִיטוּ לְצִיאַת
קֶצֶת לְטִיֵּל בְּחֻצוֹת הָעִיר, אוֹלֵי בְּכָל זֹאת יוֹדַע לָהֶם מִשְׁהוּ, כִּי לֹא
יִתְּכֵן שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִדַּע מִהַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב, בְּדַרְכְּכֶם
נִקְלְעוּ לְחוּף הַיָּם, וּמִצְאוּ שֵׁם אֲשֶׁה יְהוּדִיָּה בּוֹכִיָּה. כְּשֶׁנִּגְשׂוּ אֵלֶיהָ
לְבַרֵּר עַל פֶּשַׁר הַבְּכִי, לְתַדְהֶמְתֶּם וּלְשִׁמְחַתֶּם הַתְּבַרֵּר לָהֶם שֶׁהֵם
פָּגְשׂוּ בְּכַתּוֹ שֶׁל הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב בְּכַבוֹדוֹ וּבְעֶצְמוֹ, וּבְכֵן, הֵעֵלוּ
אוֹתָהּ, וְהוֹלִיכוּהָ לְחֻדְרָם, כְּאָמֹר.

בְּטַחֲוֹן בְּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁבִסוּף יִסְתַּדֵּר

בְּתוֹ שֶׁל הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, אֲדַל, עַל אֵף
שְׁבִכְתָּהּ עַל מַצְבֵּהּ, עִם כָּל זֹאת, בְּטַחָה בְּבִטְחֹן חֲזָק, שְׁפֹדַאי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶת אֲבִיָּהּ, כִּי הֵיְתָה רְגִילָה לְרֵאוֹת
אֲצִלוֹ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים וְנִסִּים נִגְלִים שֶׁעָשָׂה כְּבָר עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְעַל כֵּן יִדְעָה בְּבִטְחֹן חֲזָק, שְׁפֹדַאי גַם עֲכָשׂוּ יִהְיוּ
לָהֶם כָּל צָרְכֵי הַחֵג, אֵךְ לֹא יִדְעָה מַה, וְהִיכֵן, וְאִמְתִּי וְכוּ', וּבְתוֹךְ
כֵּךְ נִפְגְּשָׁה עִם הַזּוּג הַנִּל.

הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ עוֹרֵךְ אֶת הַסֵּדֵר בְּשִׂמְחָה לְלֹא שׁוּם פְּלִיאָה

וְהֵנָּה בְּמִשְׁךְ כָּל הַזְּמַן הַזֶּה, שָׁהָה הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ
זִי"ע בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ, וְעָבַד שֵׁם אֶת עַבְדוֹתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְהַתְּהַלֵּךְ

אָנָה וְאָנָה בְּדַבְּקוֹת גְּדוּלָה בְּבִטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וְיַחַד יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים מְאֹד כְּדַרְכּוֹ, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא בְּלָבָלוּ, וְאִי לֹא נִשְׂא לְבוֹ לְלַכֵּת לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אֶת בְּתוֹ, מַה הִיא עוֹשֶׂה? וְאִי הִיא מְכִינָה אֶת צְרָכֵי הַחֵג? כִּי הִיָּה לוֹ בְּטָחוֹן חֲזָק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ שְׂבוּדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ! וְעַל כֵּן נִשְׂאָר בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ לְתַפְלַת מְנַחֵה שֶׁל קֶדֶם הַחֵג, וְהָאֲרִיךְ בְּתַפְלָה זֶה. וְכֵן אַחַר כֵּךְ הִתְפַּלְלוּ עַרְבֵית וְהָאֲרִיךְ בְּתַפְלָה זֶה מְאֹד מְאֹד, עַד סִיוֵם הַתַּפְלָה, וְהִמְתִּינָה לוֹ בְּתוֹ בַּחוּץ, וְתַכֵּף וּמִיד הוֹלִיכָה אֶת אָבִיהָ אֶל הַחֲדָר לְמַעְלָה, לְמָקוֹם אַכְסֵנִית הָעֲשִׂירִים, וְהִיָּה חֲדָר רָחֵב וּמְאִיר, וְהִיָּה עַל הַשְּׁלֶחַן מְכַל טוֹב, וְהִבְעֵל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ יֵשֵׁב בְּרֹאשׁ הַשְּׁלֶחַן, וְעֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ אֵינוֹ שֵׁם לֵב אֶל שׁוֹם דְּבַר, וְלֹא שָׂאֵל מִי הֵכִין לוֹ אֶת הַדְּבַר הַזֶּה, וּמִי הֵם בְּנֵי הַזּוֹג? אֲלֵא הִתְחִיל לְעַרְךָ אֶת הַסֵּדֶר בְּדַבְּקוֹת גְּדוּל כְּדַרְכּוֹ, וְכָל פְּסָקָא וּפְסָקָא לְקַחְתָּה לוֹ זְמַן רַב מְאֹד מֵרַב דַּבְּקוֹת וְיַחֲוִידִים וְאַמִּירַת תּוֹרָה וְגַלּוּי סוּדוֹת, שְׁגָלָה לְבַתּוֹ וּלְתַלְמִידוֹ, וְעֹשֶׂה קְדוּשָׁה, וְאַחַר כֵּךְ הִמְשִׁיךְ בְּאַמִּירַת הַהֲגָדָה, עַד שֶׁהִגִּיעַ לְשְׁלֶחַן עוֹרֵךְ, שָׂאז הִרְפָּה מִדַּבְּקוֹתָיו, וְהִרְאָה פָּנִים שְׂמֵחוֹת וְצוּהָלוֹת, קוֹרְנוֹת אֹר זִיו וְנִגְהָ כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַהָרִים, וּפְנָה אֶל הַזּוֹג וְאָמַר: "יְדַעְתִּי וְגַם יְדַעְתִּי לְמָה בְּאַתֶּם אֵלַי, כִּי הִנֵּכֶם חֲשׁוּכֵי בָּנִים,

וְהִנֵּה אֲנִי מְבַרֵךְ אֶתְכֶם שֶׁתִּזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, בְּזִכּוֹת שֶׁהִכְנַתֶּם לִי אֶת כָּל צָרְכֵי הַסֵּדֶר וּמְסִרְתֶּם נַפְשְׁכֶם עֲבוּרֵי..."

הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַפְּסִיד הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁלוֹ

וְתַכְף כְּאֲשֶׁר יֵצְאוּ דְבָרֵי בְרָכָה אֵלּוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, חֲוָרוֹ גְּוִילֵי צוּרַת הוֹד קָדְשׁוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וְהִרְפִּין רֵאשׁוֹ וְהִנִּיחוֹ עַל שְׁתֵּי יָדָיו, וְהָיָה מוּטָל כֶּף בְּדַבְּקוֹת נוֹרָאָה, זְמַן רַב עַד שֶׁפְּתָאם קָפִץ מִמְּקוֹמוֹ וְהִכְרִיז בְּזֶה הַלְּשׁוֹן: "וְעַל אֵיךְ דִּינֵעַן דְּעַם אוֹיְבֵעֲרֻשְׁטִין אֵן עוֹלָם הֵבֵא" (אֲזִי אֶעֱבֹד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלֵי עוֹלָם הֵבֵא), וְהִתְחִיל לְרַקֵּד מְרַב שְׂמִחָה וְהָיָה אֲזוֹ בְּדַבְּקוֹת גְּדוּלָה עַד מְאֹד.

הַבַּעַל שֵׁם טוֹב מְרַצָּה לְעִבּוֹד ה' בְּלֵי שְׂכָר כָּלֵל

וּפְשָׁר הַדְּבָרִים הֵלְלוּ הוּא, כְּאֲשֶׁר סִפְּרָה אַחַר כֶּף בְּתוֹ, אֲדֹל, שֶׁהַזּוּג הַזֶּה הָיוּ שְׂנִיָּהֶם עֲקָרִים לְגַמְרֵי, וְלֹא יָכְלוּ לְהוֹלִיד, עַל פִּי דֶרֶךְ הַטְּבַע, וְכִיּוֹן שֶׁהַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ בְּרַכָּם שְׂיָהִיו לָהֶם יְלָדִים, וְהָיְתָה זוֹ פְּעֻלָּה שֶׁל בְּטוֹל הַטְּבַע מִמֶּשׁ, עַל כֵּן יֵצֵא כְּרוּז מִהַשָּׁמַיִם שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה אֵבֶד אֶת כָּל הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁלוֹ, וְלִכְּנֵן נִפְלַ בְּחִלְיִשׁוֹת הַדְּעַת גְּדוּלָה, עַד שֶׁנִּסְכְּם בְּדַעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה שִׁיעֲבֹד אֶת

הקדוש ברוך הוא בלי עולם הבא, והתחיל לרקד מרב שמחה שעכשו יעבד את הקדוש ברוך הוא בלי שום שכר עולם הבא, רק מחמת דבקות הבורא יתברך בעצמה, ובעבור זה, החזירו לו את כל העולם הבא וזכה למה שזכה. וברך הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ברכת המזון, והמשיך את הסדר בדבקות נוראה ונפלאה, עד מאד עד שהגיע אל הלל הגדול.

לעשה נפלאות גדולות לבדו

וכאשר הגיע הבעל שם טוב הקדוש זי"ע באמירת הלל הגדול אל הפסוק (תהלים קלו, ד): "לעשה נפלאות גדולות לבדו", נעצר, והתחיל לחזור על הפסוק הזה, שוב ושוב – פעמים אין מספר, בנגון מאים מאד, ובקול וצעקה של לב נשבר, וכך חזר פעמים רבות על הפסוק: "לעשה נפלאות גדולות לבדו – פי לעולם חסדו", ולאט לאט נרדמו בשנה עמקה בני הזוג, ואחר כך תלמידו ר' צבי הסופר ואחר כך בתו הצדקת אדל, והוא באחת, לא חדל מלזעק את הפסוק הזה, רק שר בקול מאים מאד מאד ובקול צעקה של לב נשבר: "לעשה נפלאות גדולות לבדו פי לעולם חסדו".

השולטן הטורקי טוב הלב והעממי

דרכו של השולטן - שהוא מלך טורקיה, היתה, להתחפש מפעם לפעם, וללבוש בגדים פשוטים ולצאת מארמונו כדי לטייל ברחובה של עיר. כי היה מלך טוב מאד מאד ורדף צדק וישר, ולכן רצה לרדת אל עמו, ולדעת מה חסר להם, ומה הם צריכים. ולאחר מכן, כשהיה חוזר לארמונו ושב לבגדי מלכותו - השתדל לעמוד לעזרת הנצרכים, לזה דאג שתהיה פרנסה, ולהוא שלח רופא וכו', והאנשים אף פעם לא ידעו מהיכן נודע למלך שהם צריכים עזרה, וכך היתה דרכו של השולטן שנים רבות שהיה מתחפש ויוצא לעיר בלבוש פשוט ואף אחד לא הכירו, וכך דאג לרוחת תושבי הממלכה.

השולטן הטורקי נשבה על ידי שודדים

פעם אחת, כשיצא השולטן מארמונו מחפש, תפסוהו שודדים, שלא הכירו שהוא המלך, ולאחר ששדדו את כספו, רצו להרגו, ואז פנה אליהם השולטן, ואמר להם: "לא כדאי לכם להרג אותי, חבל לכם, הרי אתם יכולים להרויח על ידי הרבה כסף, כי אני אמן ממחה בעשית מחצלות ותוכלו למכר את המחצלות שאני אארג בשבילכם, מה אכפת לכם לנסות? אין

לכם מה להפסיד!”, הרעיון מְצא חן בעיני השוֹדְדִים, והם החליטו להשאירו בחיים, הם הביאו את השולטן אל מקום המחבוא שלהם, והביאו לו חמרים כדי שיוכל לארג מחצלות, בנתיים נעשה כמובן רעש בעיר, השולטן נעלם מהארמון, כחות הצבא והמשטרה החלו לחפש אחריו, ולא ידעו להיכן נעלם, דומה היה כאלו פצתה האדמה את פיה ובלעה אותו, אף אחד לא ראה או שמע היכן נמצא השולטן, והמשטרה לא ידעה מה לעשות. לאחר שסיים השולטן לארג את המחצלת הראשונה – חתם בצדה את האות הראשונה משמו, וקרא לשודדים ואמר: “לכו אל העיר ותמכרו את המחצלת הזאת לפלוני, שהוא סוחר יין, והוא ישלם לכם כסף רב על זה, אל תסכימו בשום פנים ואפן למכר אותה בכסף מועט, תתעקשו שאתם רוצים הרבה כסף ואני בטוח שהוא יתן לכם”.

השולטן נצל על ידי סוחר היין היהודי —

סוחר היין, היה יהודי שספק את היין לשולטן, והיה בקשרי ידידות קרובים מאד אל השולטן, השודדים יצאו לדרך, והחליטו לנסות את מזלם למכר את המחצלת במקומות אחרים, אך בכל מקום שבאו אליו ודרשו סכום כסף גבוה – צחקו עליהם

הַאֲנָשִׁים וְלֹא הַסְּכִימוֹ לַקְּנוֹת מֵהֶם, רְאוּ הַשּׁוֹדְדִים שְׂאִין אֶף אֶחָד שְׂרוּצָה לַקְּנוֹת אֶת הַמַּחְצָלָת, וְהַחֲלִיטוּ לְלַכֵּת אֶל סוֹחֵר הַיַּיִן וְלִרְאוֹת מֶה יֵאמַר הוּא... בַּתְּחִלָּה לֹא הִבִּין סוֹחֵר הַיַּיִן מִדּוּעַ הֵם רוֹצִים מִחִיר יֶקֶר כָּל כֶּף עֲבוּר הַמַּחְצָלָת, אֶךְ לִפְתַּע נִפְּלָה עֵינָיו עַל הַפְּנֵה שֶׁל הַמַּחְצָלָת וְשֵׁם רָאָה אוֹת אַחַת, הוּא אָמַנָם עֲדִין לֹא הִבִּין בְּדִיוֹק בְּמֵה הַמְּדַבֵּר, אֶךְ כִּיּוֹן שֶׁהָיָה רַעַשׁ גָּדוֹל בָּעִיר עַל כֶּף שֶׁהַשּׁוֹלְטָן נִעְלָם, וְהָאוֹת הַזֹּאת הָיְתָה הָאוֹת הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל שְׂמוֹ, הַחֲלִיט סוֹחֵר הַיַּיִן לַקְּנוֹת אֶת הַמַּחְצָלָת בְּדַמִּים יֶקֶרִים, לְמֵרוֹת שְׂלֹא הָיְתָה שְׂוֵה כָּל כֶּף הַרְבֵּה, כִּי הִבִּין שֶׁהֲלֹא דָבָר הוּא, וְלֹא לְחַנָּם נִכְתְּבָה הָאוֹת, הוּא גַם בִּקֵּשׁ מִהַשּׁוֹדְדִים לְהַמְשִׁיךְ וְלְהִבִּיא לוֹ מַחְצָלוֹת נּוֹסְפוֹת, כִּי הֵן מַחְצָלוֹת מְשֻׁבָּחוֹת מְאֹד וְהוּא יִשְׁלַם לָהֶם כֶּסֶף רַב עֲבוּרָם. חֲזְרוּ הַשּׁוֹדְדִים אֶל הַשְּׂבוּי שְׁלָהֶם, הַשּׁוֹלְטָן, וְסִפְרוּ לוֹ שְׂאֲכֵן הַצְּלִיחוּ לְמַכֵּר אֶת הַמַּחְצָלָת וְסוֹחֵר הַיַּיִן הִנְיָל מְזַמֵּן עוֹד מַחְצָלוֹת, שְׂמַח הַשּׁוֹלְטָן וְאָרְגַּ עוֹד מַחְצָלוֹת וּבְכָל פַּעַם חָתַם שֵׁם אוֹת אַחֶרֶת מְשֻׁמוֹ, וּבְכָל פַּעַם מָכְרוּ הַשּׁוֹדְדִים אֶת הַמַּחְצָלוֹת לְסוֹחֵר הַיַּיִן וְהוּא שְׁלַם לָהֶם בְּעֵין יָפֵה עֲבוּר הַסְּחוּרָה. לֹא לָקַח זְמַן רַב וְסוֹחֵר הַיַּיִן הִבִּין שֶׁהַשּׁוֹלְטָן שְׂבוּי בְּיַד הַאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַמְּבִיאִים לוֹ אֶת הַמַּחְצָלוֹת, הוּא דִּוָּח עַל כָּל מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה

למפקד הראשי של המשטרה, והורה לו לשלח חיילים ולעקב אחר השודדים האלה, ואכן, כשהביאו השודדים מחצלת נוספת, ארכו להם שוטרים שעקבו אחריהם עד שחזרו למקום מחבואם, ושם מצאו את השולטן ושחררו אותו.

הפרס שקבל סוחר היין היהודי מהשולטן

מיד לאחר ששחרר, קרא השולטן ליהודי סוחר היין לארמונו, והודה לו מעמק לבו על כך שהציל אותו, "מה אשלים לך על כך שהצלת את חיי?" שאל השולטן, "הרי אין דבר שאוכל לתת לך על כך שהצלת אותי ממות לחיים". ענה סוחר היין: "אינני צריך שום דבר, ברוך השם יש לי את הכל, אך זאת אבקש מהשולטן, שיתן לי אשור לגישה חפשית אליו בכל עת שארצה, ולא אהיה צריך לבקש רשות פניסה בכל פעם!" הסכים השולטן, ונתן לו כתב, שבו הוא מאשר לו להכנס אל הארמון בכל שעות היום והלילה בלי אשור נוסף – לו ולבניו לכל הדורות, והם יוכלו להכנס תמיד אל ארמון המלך אפלו אחרי מותו. לאחר שנים, מת השולטן ובנו ירש את מקומו, וגם סוחר היין הלך לבית עולמו ובנו ירש את חנות היין שלו, וגם את האשור המלכותי, ולמרות שהשולטן החדש לא היה ידיד טוב

שֶׁל סוֹחֵר הַיֵּינ, אֶךְ אִמּוֹ, שֶׁהִיְתָה אֲשֶׁתוֹ שֶׁל הַשּׁוֹלְטָן הַקֶּדֶם הִיְתָה בְּקִשְׁרֵי יְדִידוֹת עִם מְשַׁפַּחַת סוֹחֵר הַיֵּינ שֶׁהֲצִיל אֶת בַּעֲלָהּ.

גזרת גרוש היהודים האכזרית

לְשׁוֹלְטָן הַחֲדָשׁ הָיָה יוֹעֵץ שֶׁהָיָה שׁוֹנֵא יְהוּדִים גָּדוֹל מְאֹד, יוֹעֵץ זֶה הָיָה נוֹצָרִי, אֶךְ מִכִּיּוֹן שֶׁבְּטוֹרְקִיָּה לֹא הָיוּ בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה נוֹצָרִים, כִּי הַמְּסֻלְמִים שׁוֹנְאִים מְאֹד אֶת הַנוֹצָרִים, הִתְחַפֵּשׂ הַיּוֹעֵץ לְמְסֻלְמִי, וְאָף אֶחָד לֹא יָדַע עַל כֵּךְ שֶׁהוּא נוֹצָרִי. אוֹתוֹ יוֹעֵץ תָּמִיד דִּבֵּר רַע לְפָנָי הַשּׁוֹלְטָן עַל הַיְהוּדִים וְהַעֲלִיל עֲלֵיהֶם עֲלִילוֹת שׁוֹא, וְלֹאט לֹאט נִכְנָסָה בְּשׁוֹלְטָן שְׁנֵאָה גְדוֹלָה עַל הַיְהוּדִים, עַד שֶׁהַחֲלִיט בִּיחַד עִם הַיּוֹעֵץ לְהַפְתִּיעַ אֶת הַיְהוּדִים, וּבִיּוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג הַפֶּסַח, לְהַכְרִיז עַל גְּרוּשׁ מְכָל הָעִיר אִיסְטַנְבּוֹל, וַיּוֹכְרֵז כִּי עַל כָּל הַיְהוּדִים יִהְיֶה לַעֲזוֹב אֶת הָעִיר מִיַּד בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם לְלֹא רְכוּשָׁם, וְכָל מִי שִׁיפֹר אֶת הַפְּקָדָה - יוֹמַת, הַיּוֹעֵץ וְהַשּׁלְטָן תֹּאמְרוּ אֶת הַדְּבָר בִּינֵיהֶם בְּסוֹד, וְאָף אֶחָד חוּץ מֵהֶם לֹא יָדַע עַל דְּבַר הַגְּזֵרָה.

החלום המפלא בליל הסדר והעצה הגדולה להצלה

בְּאוֹתוֹ לֵיל הַסֵּדֵר, לִילָה לְפָנָי שֶׁגִּזְרַת הַגְּרוּשׁ הִיְתָה אֲמוּרָה

להתבצע, הַלֵךְ בְּנוֹ שֶׁל סוּחַר הַיַּיִן הַגִּזְלֵי לִישׁוֹן, לְאַחַר שְׁעָרָךְ אֶת הַסֵּדֶר. בְּהִיּוֹתוֹ יִשְׁן, נִגְלָה אֵלָיו אָבִיו בְּחִלּוֹם וְאָמַר לוֹ: "דַּע לָךְ שְׁנֵי גִזְרֵי גְזֵרַת גְּרוּשׁ עַל כָּל הַיְּהוּדִים שְׁבָעִיר, רוּץ מֵהַר קָח אֶת הָאֲשׁוּר הַמְּלֻכּוֹתִי, וְלָךְ קָדָם כָּל אֵל אִמּוֹ שֶׁל הַשׁוּלְטָן, וְתִסְפֹּר לָהּ הַכֹּל, וּבִיחַד תִּלְכּוּ אֶל הַשׁוּלְטָן וְתִבְקְשׁוּ מִמֶּנּוּ רַחֲמִים לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה, וְתֹאמַר לַשׁוּלְטָן, שְׁהִיּוֹעֵץ שְׁלוֹ הוּא שְׁקָרָן, וְאִינוּ חֲפִץ בְּטוֹבָתוֹ, מִכִּיּוֹן שֶׁהוּא נוֹצְרִי! וְאִם יִשְׁלַח חַיִּלִּים מִיַּד לְבֵיתוֹ יִרְאֶה שֶׁהוּא יִשְׁן כְּאֲשֶׁר צָלַב גְּדוּל עַל מִטָּתוֹ", בְּנוֹ שֶׁל סוּחַר הַיַּיִן לֹא שָׁם בְּתַחֲלָה לֵב לְחִלּוֹם, וְחָשַׁב שֶׁסֶתֶם חִלּוֹם הוּא, וְלִכְן חָזַר לִישׁוֹן, אַךְ כְּשֶׁנִּשְׁנָה הַחִלּוֹם כְּמָה פְּעָמִים, הִבִּין שֶׁיֵּשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ, וְהַחֲלִיט מִיַּד לְלַכֵּת אֶל הַשׁוּלְטָן, אֹמֵר וְעוֹשֶׂה, לְקַח אֶת הָאֲשׁוּר הַמְּלֻכּוֹתִי וְרוּץ בְּשִׁעָה מְאַחֲרַת בַּלִּילָה לְאַרְמוֹנוֹ שֶׁל הַשׁוּלְטָן וּבְאִמְצַע הַדֶּרֶךְ כְּשֶׁעָבַר לְיַד 'הַכְּנֶסֶת הָאוֹרְחִים', שָׁמַע מִהַקּוֹמָה הַשְּׂנֵיָה שֶׁיְהוּדֵי אֶחָד אֹמֵר בְּקוֹל מְאִים וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה וְלֵב נִשְׁפָּר אֶת הַפְּסוּקָה: "לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת לְבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ", וְחוֹזֵר עָלָיו כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, "לוֹ הָיָה הַיְּהוּדִי הַזֶּה יוֹדֵעַ אֵיזָה נִס אָנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ, בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה שָׁר לְעֲצָמוֹ כָּל כָּךְ..." חָשַׁב בְּנוֹ שֶׁל סוּחַר הַיַּיִן בְּלִבּוֹ, וְהִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ לְאַרְמוֹנוֹ שֶׁל הַשׁוּלְטָן.

החלום המפלא בליל הסדר והעצה הגדולה להצלה

כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאַרְמוֹן, פָּתַח בְּפָנָיו הָאֲשׁוּר הַמְּלָכוֹתֵי אֶת כָּל הַדְּלָתוֹת, רֵאשִׁית, כַּעֲצַת אָבִיו, פָּנָה אֶל אִמּוֹ שֶׁל הַשׁוֹלֶטֶן וְהַעִיר אוֹתָהּ מִן הַשָּׁנָה, הוּא הַתְּחִיל לִבְכוֹת לְפָנֶיהָ, וְסִפֵּר לָהּ, שְׁנוּדַע לוֹ בְּחִלּוֹם עַל יְדֵי אָבִיו, עַל הַגְּזֵרָה הַנּוֹרָאָה שְׁגִזֵּר בְּנֵה הַשׁוֹלֶטֶן, וְהָאֵם שֶׁהִפְרָה לוֹ טוֹבָה גְּדוֹלָה עַל כֶּף שֶׁהֲצִיל אֶת בַּעֲלָהּ, הִבְטִיחָה לוֹ, שֶׁתִּלְךְ עִמּוֹ אֶל הַשׁוֹלֶטֶן וְתִבְקַשׁ וְתִתְחַנֵּן לְפָנָיו לִבְטֹל אֶת הַגְּזֵרָה.

וְאַמְנֵם, בִּיחַד הִלְכוּ אֶל הַשׁוֹלֶטֶן וְהַעִירוּ אוֹתוֹ מִשְׁנָתוֹ, אִמּוֹ הַתְּחַנְּנָה לְפָנָיו שֶׁיִּבְטֹל אֶת הַגְּזֵרָה, כִּי שֶׁקֶר סָפְרוּ לוֹ עַל הַיְהוּדִים וְהַעֲלִילוּ עֲלֵיהֶם עֲלִילוֹת שְׂוָא, וְהִיְהוּדֵי בְּנוֹ שֶׁל סוּחַר הֵיִין אָמַר לוֹ, שֶׁהַיּוֹעֵץ שֶׁלוֹ הוּא נוֹצָרִי, וְאֵם יִשְׁלַח אֵלָיו חִילִּים בְּרַגַע זֶה - יִמָּצְאוּ אוֹתוֹ יֵשֵׁן עִם צֶלֶב גְּדוֹל בְּמִטָּתוֹ.

לבו של השולטן מתחיל להתרכך ומגלה שנוי דעה

דָּבָר זֶה הָעֲלָה אֶת חֲמַתּוֹ שֶׁל הַשׁוֹלֶטֶן, וְהוּא הִרְגִּישׁ נִבְגָּד, הַיּוֹעֵץ שֶׁסָּמַךְ עָלָיו כָּל כֶּף - מְרַמֵּה אוֹתוֹ כָּל הַזְּמַן, וְהוּא אֵינּוּ מְסַלְמֵי אִמְתִּי! הוּא הִחְלִיט לִשְׁלַח מִיַּד חִילִּים לְבֵיתוֹ שֶׁל הַיּוֹעֵץ

לברר אם אכן אמת הדבר, וכשהגיעו החילים לביתו של היועץ, ראו שהיו ישן עם צלב גדול במטותו, ומרב כעס ושנאה ששונאים המסלמים את הנוצרים – כרתו את ראשו במקום, ונתבטלה הגזרה.

לעשה נפלאות גדולות – בקול של שמחה וחרות

שמח וטוב לב חזר בנו של סוחר היין לביתו, וכשעבר עוד הפעם ליד בנין הכנסת האורחים שמע מהקומה השנייה קול שיר בקול שמחה, והנה זהו אותו יהודי אשר שמעו מקדם שר את הפסוק בקול מאים, שר אותו עכשו בקול של שמחה גדולה: "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו" – פלא היה הדבר בעיניו והוא המשיך בדרכו לביתו.

שמו של מרן הבעל שם טוב מתפרסם באיסטנבול

למחרת, כשבא אל בית הכנסת עלה על הבימה בקש את רשות הדבור, וספר לכל הנוכחים את הנס הגדול שארע בלילה הזה, הוא ספר להם גם, שכשעבר ליד בנין 'הכנסת האורחים' שמע בתחלה קול מאים ושבור השר את הפסוק: "לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו", וכשחזר שמע שאותו

יְהוּדֵי שָׂר אֶת הַפְּסוּק בְּקוֹל שְׂמֵחַ. בְּרוּר קָצֵר הָעֵלָה, שְׁהִיָּה זֶה
רַבְּנוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע וְכִף הַתְּפָרֶסֶם שָׁמוּ גַם
בְּאִיסְטַנְבּוּל אֲצֵל כָּל הַיְּהוּדִים.

תּשׁלוּם עַל הַבְּרָכָה – שְׁלֹשָׁה מְקוּמוֹת לְנִסְיָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
בְּמוֹצָאֵי הַיּוֹם טוֹב הָרֵאשׁוֹן נִפְרְדוּ בְּנֵי הַזּוּג מִהַבְּעַל שֵׁם
טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וְשָׂאֲלוּ אוֹתוֹ, בְּמָה אֶפְשֶׁר לְשַׁלֵּם לוֹ עַל הַבְּרָכָה
שֶׁהֻעַנֵּיק לָהֶם, שְׁיִזְכּוּ לִילְדִים? הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ אָמַר,
שֶׁהוּא אֵינוֹ צָרִיךְ שׁוּם דָּבָר, רַק שְׁיִשְׁכְּרוּ עֲבוּרוֹ שְׁלֹשָׁה מְקוּמוֹת
בְּסַפְיָנָה הַיּוֹצֵאת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַזּוּג שְׂמֵחַ מְאֹד לְמֵלֵא אֶת
מִבְקָשׁוֹ, וְאֶכֶן נִזְדַּמְּנָה לָהֶם סַפְיָנָה שֶׁהַפְּלִיגָה לְכוּוֹן הָעִיר יְפוֹ, עוֹד
בְּחוּל הַמוֹעֵד, וְהֵם שְׁכְּרוּ עֲבוּר הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ שְׁלֹשָׁה
מְקוּמוֹת בְּסַפְיָנָה, כְּפִי שְׂבִקְשׁוֹ. בְּחוּל הַמוֹעֵד עָלוּ הַבְּעַל שֵׁם טוֹב
הַקְּדוֹשׁ זִי"ע בְּתוֹ אֲדָל, וְתִלְמִידוֹ ר' צְבִי הַסּוֹפֵר, עַל הַסַּפְיָנָה
וְנִסְעוּ לְכוּוֹן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַבְּרָכָה שֶׁנִּתְּנָה לְבַעַל שֵׁם טוֹב אוֹ הַכְּתָבִים אוֹ בְּתוֹ
וּבְדִרְךָ, לְפִתַּע הַחַל הַיָּם לְרַעוּשׁ וְלִגְעֵשׁ – "יַעֲלוּ שְׂמִים
יִרְדוּ תְּהוֹמוֹת", הָאָנִיָּה חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר, וְהַנוֹסְעִים הַחֲלוּ לְזֹרֵק עַל

פי פקדת רב החובל והמלחים את כל חפציהם לימים כדי להקל מעל הספינה, אך גם לאחר שזרקו את כל החפצים לא הועיל דבר והספינה חשבה להשבר, ולבעל שם טוב הקדוש זי"ע נודע שבשבילו הדבר, והיתה לו בררה – או שישליך לימים את הכתבים הקדושים שנשא עמו [יש אומרים, שהיה זה ספר תהלים בכתב ידו של דוד המלך, ויש אומרים שהיו אלה כתבים שקבל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע מרבי אדם בעל שם הצדיק הנסתר זי"ע] או את בתו אדל, ואז חמת הסערה תשכך... הבעל שם טוב הקדוש זי"ע רצה להשליך אל הים את בתו, הוא ידע שזכותה גדולה, והיא תעמד לה להנצל ולא תטבע בימים, וכך אולי יזכה להגיע לארץ ישראל.

”ממני יצא אחד שיכתב כתבים יפים מאלו”

אך בתו אדל, פנתה אליו ואמרה: ”זרק נא אבי את הכתבים הללו לימים, כי ממני עוד יצא בן שיכתב כתבים הרבה יותר יפים מאלה...” ולכן בסופו של דבר, השליך הבעל שם טוב את כתביו לימים – ”ויקם סערה לדממה ויחשו גליהם”, דבר זה היה בחג שביעי של פסח, ואז נצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ומלויו מטביעה בימים. אותו בן שאדל בתו של הבעל שם טוב

הַקְדוֹשׁ זי"ע הַתְּכַוְנָה אֵלָיו, הֲלֹא הוּא בֶן בְּתוּלָה - רַבְּנוּ נַחֲמָן מְבַרְסֵלַב זי"ע... יְדוּעַ שֶׁהָיוּ לְאֹדֶל שְׁנֵי בָּנִים וּבֵת, שְׁנֵי הַבָּנִים הָיוּ רַבֵּי בְרוּךְ מִמְעוֹז'יבוֹז' זי"ע, וְרַבֵּי מוֹשֶׁה חַיִּים אֶפְרַיִם מְסַדִּילְקוּב בְּעַל הַדְּגָל מַחְנֵה אֶפְרַיִם", שֶׁשְּׁנֵיהֶם לֹא הִשְׁאִירוּ הַרְבֵּה כְּתָבִים, אֲךָ מִבְּתוּלָה פִּיגְיָא יֵצֵא רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלַב זי"ע, שֶׁהִשְׁאִיר כְּתָבִים לְרַב, כְּתָבִים נִפְלְאִים, שֶׁעַד הַיּוֹם מְחַיִּים אֲנָשִׁים אֶת עַצְמָם בָּהֶם, וְכוֹנְנֵתָה שֶׁל אֹדֶל הִיְתָה עֲלָיו, וְלִכֵּן נוֹהֲגִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ לַעֲשׂוֹת סְעֵדָה גְּדוּלָה בְּאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, כִּי בְּתוֹ שֶׁל הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוֹשׁ זי"ע אֹדֶל, סָבְתוּ שֶׁל רַבְּנוּ הַקְדוֹשׁ רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלַב זי"ע נִצְלָה גַם הִיא וְעַל יְדֵי זֶה נוֹלַד רַבְּנוּ ז"ל.

כֹּאֲשֶׁר הִסְתַּלְקוּ מִהַבְּעַל שֵׁם טוֹב כֹּל הַמוֹחִין

הַסְעֵרָה שְׂכָכָה אִמְנָם, אֲךָ הַסְפִּינָה יֵצֵאָה וְנִטְטָה מִן הַדְרָךְ, וְעִלְתָה עַל שַׁרְטוֹן לֵיד חוֹפוֹ שֶׁל אֶחָד הָאִיִּים שְׁבָאֲזוֹר, בְּאוֹתוֹ אֵי שְׁכָנוּ אֲזוּ פְּרָאִים אוֹכְלֵי אָדָם, וּבְרֵאוֹתָם אֶת הַסְפִּינָה שֶׁנִּתְקַעָה לֵיד הַחוֹף, עָלוּ עָלֶיהָ וְשָׁבוּ אֶת כָּל הַנוֹסְעִים, הֵם הוֹרִידוּ אֶת כָּל הַנוֹסְעִים עַל הָאֵי, קָשְׁרוּ אוֹתָם וְהִתְכַוְּנוּ לְשַׁחֵט אוֹתָם וּלְאָכְלָם, בְּעוֹד הַפְּרָאִים עוֹסְקִים בְּהִשְׁחָזֵת הַסְפִּינָיִם וְנוֹסְעֵי הָאֲנִיָּה שׁוֹכְבִים קְשׁוּרִים וּמְפַחְדִים פֶּחַד מוֹת, פָּנָה אֶל הַבְּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוֹשׁ

זי"ע תלמידו רבי צבי הסופר, ושאלו: "רבי, מה עושים? מדוע אינכם עושים שום דבר?" אך הבעל שם טוב ענה: "אינני יודע כלום, שכחתי הכל, ואיני יודע מה לעשות".

הבעל שם טוב ואנשיו נצלו ממות לחיים

- "האם אתה כן זוכר עוד משהו?" שאל הבעל שם טוב הקדוש את סופרו הנאמן. ורבי צבי ענה: "גם אני שכחתי הכל, אך אני עוד זוכר את אותיות האל"ף ב"ת"... ענה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ואמר: "טוב מאד! תתחיל לומר את האל"ף ב"ת"! וכך התחיל ר' צבי הסופר לומר את הא"ב והבעל שם טוב הקדוש זי"ע חוזר אחריו אות באות.

ויהי כאשר סימו לומר את כל עשרים ושתיים האותיות של האל"ף ב"ת, בזו אחר זו, חזרו אל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע כל המוחין שנתעלמו ממנו. ואז קרה הנס, מרחוק נשמעו פתאם קולות צפירה גדולים [יש אומרים שהיו אלה אגניות שהגיעו לאי, ויש אומרים שהיו אלה רוכבים שעברו במקום וצפרו בחצוצרות]. ויהי כשמע הפראים את קולות הצפירה הגדולים - נבהלו וברחו מן המקום, וכך השתחררו נוסעי האגניה מהשבי ונצלו ממות לחיים.

סודן של האותיות שכוללות את הכל

והסביר מוהרא"ש ז"ל, שהמחין הקדושים חזרו אל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע דיקא לאחר שאמר את האל"ף בי"ת, ביחד עם תלמידו, כיון שבאותיות האל"ף בי"ת כלולים כל הדברים שבעולם. וכשאדם אויז בשלמות בענין האל"ף בי"ת הוא זוכה לעבר את העולם בשלום, ושום דבר שבעולם אינו יכול להפריע לו ולהפחידו כלל. ומהו ענין האל"ף בי"ת? מגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל, על פי באור מאמרם ז"ל (פרכות ד' ע"ב): "כל האומר תהלה לךוד שלש פעמים ביום מבטח לו שהוא בן העולם הבא", ושאלו חכמינו הקדושים, מפני מה אם מפני שיש בו את האל"ף בי"ת, הרי אפשר לומר את התמניא אפי (פרק קיט בתהלים) שהוא גדול יותר, ואם מפני שכתוב בו פותח את יךוד המדבר על פרנסה יכולים לומר את ההלל הגדול (פרק קלו בתהלים) שבו כתוב: "נותן להם לכל בשר", אלא מפני שיש בו את שניהם לכן תקנו לומר אותו ג' פעמים ביום, וכל האומר הוא בן העולם הבא. ושואל ומקשה מוהרנ"ת ז"ל: הלא הענין עוד טעון הסבר, וכי מאחר שכתוב במזמור זה את האל"ף בי"ת, ואת הפסוק "פותח את יךוד", הפך להיות זה האומר שלש פעמים בכל יום בן העולם הבא? צריך להבין את הענין מדוע זה אכן

כך? ! ומסביר מוהרנ"ת ז"ל, שענין האל"ף בי"ת הוא כולל את הכל, דהינו כי העקר בזה העולם היא התפלה, שהאדם מרגיל את עצמו להתפלל ולדבר אליו יתברך ולפרש לפניו יתברך את כל שיחתו, ואת כל מה שעובר עליו, ושופך לפניו יתברך את לבו, ודבר זה נעשה על ידי כלליות האל"ף בי"ת שמהן מצטרפות המלים, ומהן נעשות תפלות, נמצא, שאותיות האל"ף בי"ת כוללות הכל, ומי שאוחז בשלמות בענין זה, דהינו בענין התפלה, וכן אומר את הפסוק: "פותח את ידך" המרמז על הפרנסה, והוא יודע היטב שפרנסתו תבוא לו רק מהקדוש ברוך הוא, על ידי זה אין אף אחד בעולם שיכול להרע ולהזיק לו, כי מי שמתפלל תמיד אליו יתברך ושופך לפניו את לבו ונפשו, ומגלה לו בשפת האם שלו את כל מה שעובר עליו, וכן יודע שפרנסתו תלויה רק בידי של הקדוש ברוך הוא ולא בידי בשר ודם כלל, אדם כזה אינו מפחד ואינו נבהל מאף אחד שבעולם, ובודאי מבטח לו שהוא בן העולם הבא.

האל"ף בי"ת מרמזות את דרך התפלה האמתית
והוסיף מוהר"א ש ז"ל והסביר, שהתפלה היא ענין
האל"ף בי"ת, לרמז לאדם את דרך התפלה האמתית, כי הרבה

פעמים בעת שהאדם רוצה להתפלל - אינו יודע על מה להתפלל, אין לו דבורים, והוא נשבר בקרבו על כך שאינו יודע מה לבקש ועל מה להתפלל, אך כשאדם יודע את האל"ף בי"ת, דהינו הוא מתחיל לבקש על הכל, לפי סדר האל"ף בי"ת אף פעם לא יחסרו לו דבורים כלל ועקר, כי כשירגיל את עצמו לבקש ממנו יתברך על כל הדברים שצריך לפי הסדר, דהינו על אמונה על אכילה, על ארץ ישראל על אורחים שהם כלם באות א', ואחר כך ימשיך לאות ב' ויבקש על בנים ועל ברית, ובינה וכו'... וכך יעבר את כל האותיות כלן - אף פעם לא יאמר שאין לו דבורים, והוא אינו יודע על מה להתפלל, כי כאשר יודע את סוד האל"ף בי"ת - תמיד יש לו על מה לבקש ולהתפלל, אשרי לו ואשרי חלקו.

האל"ף בי"ת מביאות את האדם לדבקות מחלטת

והנה אדם כזה המרגיל את עצמו לבקש ולהתפלל לפניו יתברך על כל מה שהוא צריך לפי סדר האל"ף בי"ת, אי אפשר לעשות לו כלום, כי הוא דבוק בו יתברך בתכלית הדבקות, תמיד, יהיה אף שיהיה, ובאיזה מצב שיהיה, כי על כל דבר שעובר עליו, מיד הוא פותח את פיו ומספר את הכל לפניו יתברך בלשון האם שלו, כמו שהוא מדבר אל חבר טוב, ובאפן

כִּזָּה עֲזָזָר לֹו הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא זֹכֵחַ לְהַשִּׁיג אֶת הַכֹּל,
אֲשֶׁרֵי לֹו וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֹו.

הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב יָדַע שְׁעַל יְדֵי הָאֱלֹ"ף בֵּי"ת חוֹזְרִים הַמוֹחִין —
וְלִכֵּן כְּשֶׁנִּזְכָּר הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע בְּסוּד הָאֱלֹ"ף
בֵּי"ת, דְּהֵינּוּ בְּהַשְׁגָּה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּמִסָּר אֶת נַפְשׁוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשָׁפַךְ אֶת לְבָבוֹ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, מִיָּד חֲזָרוּ אֵלָיו הַמוֹחִין הַקָּדוֹשִׁים, וּמִמִּילָא נַעֲשֶׂה לֹו
הַיָּס הַגָּדוֹל הַזֶּה וְעַל יְדֵי זֶה נִצַּל מַמּוֹת לְחַיִּים, כִּי הָאוֹחֵז בַּמְדְּרָגָה
זֹאת בְּשִׁלְמוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד מַצִּילוֹ מִכָּל מִינֵי פְגָעִים
רָעִים, אֲשֶׁרֵי לֹו.

הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב רָאָה שְׁמֵן הַשָּׁמַיִם מַעֲכָבִים וְתָרַע עַל הַתְּכֵנִית —
כִּאֲשֶׁר הַתְּבוּנָה מֵרֵן הַבֶּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע
בְּמֵאוֹרְעוֹת שְׁעָבְרוּ עָלָיו, וְהֵבִין שֶׁבְּשִׁבְלֹו הִיָּה הַסַּעַר הַזֶּה,
הַחֲלִיט לְחַזֵּר לְטוֹרְקִיָּה מִיָּד, וְלֹא לְנִסֵּעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כִּי רָאָה
שְׁמֵן הַשָּׁמַיִם מַעֲכָבִים אוֹתוֹ, וְאִין לֹו לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה וְלְהַתְּעַקֵּשׁ
לְנִסֵּעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאִכֵּן מִיָּד כְּשֶׁחֲלָה הַסְּפִינָה לְנִסֵּעַ, בָּאָה רוּחַ
חֲזָקָה וּבְתוֹךְ שְׁעוֹת מִסְפָּר הַגִּיעָה הַסְּפִינָה לְטוֹרְקִיָּה, וּמִשָּׁם חֲזָר

הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוֹשׁ זי"ע לְבֵיתוֹ נְאוּהַ קְדוֹשׁ, וְלֹא נָסַע לְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל.

הַבַּעַל שֵׁם טוֹב יָדַע שֶׁעַל יְדֵי הָאֱלֹהִים בֵּי"ת חוֹזְרִים הַמוֹחִיזִין —
וְהַיּוֹת שֶׁהֵנִס הַגְּדוֹל הַזֶּה הַתְּרַחֵשׁ בַּיּוֹם טוֹב הַקְדוֹשׁ -
אַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, לְכֵן לְזִכָּר זֶה עוֹשִׂים הַחֲסִידִים בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם
סֵעֵדָה גְּדוֹלָה לְזִכָּר הֵנִס הַגְּדוֹל וּמֵאַחַר שֶׁהַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְדוֹשׁ
זי"ע זָכָה לְהַנְצִיל בְּזָכוֹת כ"ב הָאוֹתִיּוֹת הָאֱלֹהִים בֵּי"ת הַקְדוֹשׁוֹת
שֶׁהֵן כְּלָלִיּוֹת הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה, הַכְּלוּלִים בְּתוֹךְ אוֹתִיּוֹת הָאֱלֹהִים
בֵּי"ת שֶׁהָאָדָם יָכוֹל עַל יְדֵן לְשַׁפֵּךְ אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ. וְרַבְּנוּ
ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן ב'), שֶׁעַקֵּר כַּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא
הַתְּפִלָּה וְעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה יִכָּבֵשׁ אֶת הָעוֹלָם וַיִּנְצַח אֶת כָּל
הַמְּלַחְמוֹת וְכוּ', לְכֵן נִקְרָאת סֵעֵדָה זוֹ - סֵעֵדַת הַמְּשִׁיחַ, כִּי מְשִׁיחַ
יִגְלֶה אֶת עֲנִיֵּן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִיךְ שְׂאִין
שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְּרֵךְ כָּלֵל. וְכִשְׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ
לִילֵךְ בְּדַרְכוֹ שֶׁל הַמְּשִׁיחַ עוֹד עֲתָה, דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ
לְהַתְּפַלֵּל וְלְהַתְּבוּדָה לְפָנָיו יְתַבְּרֵךְ וְלְשַׁפֵּךְ אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׂיחָה - זוֹ
תְּפִלָּה, וְלִסְפֹּר לוֹ יְתַבְּרֵךְ הַכֹּל, הוּא זוֹכָה לְרְאוֹת נְסִים נִגְלִים
וְשׂוֹדֵד הַטְּבַע מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֵי שִׂיֵּאֲחִזוּ בְּזֶה.

הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם נִמְצָא בְּסִכְנָה גְדוֹלָה מְאֹד

כִּי בְּאַמֶּת, הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם נִמְצָא תָּמִיד בְּסִכְנָה גְדוֹלָה
שֶׁלֹּא יֵאבֵד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, כִּי הַסֵּמ"ךְ מ"ם אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד וְרוֹצֵה רַק לְהִטְבִּיעַ אוֹתוֹ בֵּינָן מְצוּלָה – תְּאֵוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהַבְּלִיּוֹ, וּבִפְרָט לְהַכְנִיסוֹ בְּטַבַּע, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלָיו אֶת קְלַפֵּת (דְּבָרִים
ח, יז): "כַּחֲסִי וְעֵצִים יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחִיל הַזֶּה", שְׁזוֹ קְלַפֵּת הַסֵּמ"ךְ
מ"ם – שְׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא הַמוֹשֵׁל וְכוּ', וְהַכֵּל טַבַּע וְכוּ', וּמַעֲלִים
וּמְכַסֶּה וּמְסַתֵּיר אֶת אֲמֵתוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא כֵן מִי שֶׁמְרַגֵּל
אֶת עַצְמוֹ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַנּוֹרָאָה וְהַנִּפְלְאָה שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל,
וְהִיא דֶּרֶךְ הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה שֶׁיִּרְגִיל אֶת עַצְמוֹ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
לִילֵךְ בְּמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי אָדָם, וְיִשִּׁיחַ וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ
אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְיִדְבֹּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, אֲזַי בּוֹדָאֵי לֹא
יִזוּז מִשָּׁם עַד שִׁירָאָה נְסִים נִגְלִים. כִּי בְּזֶה שְׂמֵד בָּרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ,
עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו גְּלוּי הַשְּׂגָחָה, וְזוֹכָה לְרֵאוֹת בְּעֵינָיו
הַגְּשָׁמִיּוֹת עֵינֵי הַבָּשָׂר שֶׁלוֹ אֶת אֲמֵתוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹכָה
לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

מְשִׁיחַ יַעֲשֶׂה מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת דֶּרֶךְ כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים

וְאֵת הַדֶּרֶךְ הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת יַעֲשֶׂה מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ כְּדֶרֶךְ כְּבוֹשָׁה
לְרַבִּים, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִבְחַר לְעַצְמוֹ מְקוֹם פָּנוּי, וַיֵּלֶךְ לְשֵׁם
לְשִׁפּוֹךְ אֶת שִׁיחוֹ וְאֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ
בְּלִשׁוֹן שֶׁהוּא רְגִיל בָּהּ שֶׁהִיא שֹׁפֵת הָאֵם שְׁלוֹ. וְדַבֵּר זֶה יְהִיָּה
פְּשוֹט אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, כִּמוֹ שֶׁהֵיטִיב
אֲצֵל כָּל־מִי הוּא דָּבָר פְּשוֹט לְהַנִּיחַ טְלִית וּתְפִלִּין, כִּי מֵרַב גְּלוּי
אֱלֻקוֹת שְׁיִגְלָה מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ - יִזְכֶּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהַרְגִּישׁ אֶת
אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל פָּנָיו בְּגְלוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָה, וּמִמִּילָא
יִפְתַּח אֶת פִּיו לְדַבֵּר אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ וּלְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה
שְּׁעוֹבֵר עָלָיו וְאֵת כָּל מַה שֶׁהוּא צָרִיק.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמָּטָה אֶזֶן קִשְׁבָּת וּמְקִיָּם אֶת כָּל זֹאת עוֹד עֹכֶשׂוּ, וְאִז
יִזְכֶּה לְחִיּוֹת עַל פִּי הַגְּלוּי שְׁיִגְלָה מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ כְּכֹר עֵתָהּ; אֲשֶׁרֵי
לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.